

[Riishøj]

simpelt hen tager COCOMs liste over varer, man må sælge og ikke må sælge til de østeuropæiske lande, og så anvender den på Sydafrika. Udenrigsministerens meget ironiske bemærkninger holder jo ikke i praksis. COCOM-aftalen mellem de vesteuropæiske lande omfatter en lang række andre varegrupper.

Det er kommentarerne i denne omgang. Jeg glæder mig over, at der i folketinget tilsyneladende er et flertal for at stramme op over for kulimporten fra Sydafrika. Sydafrika befinder sig jo i dag – omsider, kan man sige – i en økonomisk krise, der, modsat det, hr. Erhard Jakobsen siger, vil betyde, at en skærpet sanktionspolitik fra dansk side i dette spørgsmål vil berøre Sydafrika negativt. Det er der ingen tvivl om. Der er underskud på den sydafrikanske betalingsbalance, et meget stort underskud, og faldende valuta-indtægter er altså ikke lige det, som det sydafrikanske regime har brug for i øjeblikket. Danmark er jo ikke en småstat i dette spørgsmål. Danmark importerer omkring 10 pct. af Sydafrikas samlede kulproduktion. Derfor er det et meget stort fremskridt, at vi foretager en kraftig begrænsning af denne kulimport. Den vil skærpe Sydafrikas betalingsbalanceproblemer, og den vil i det mindste give et lille bidrag til skærpelsen af Sydafrikas økonomiske krise i fuld overensstemmelse med de afrikanske landes holdning i det spørgsmål, i fuld overensstemmelse med ANC og de sydafrikanske befrielsesorganisationers holdning – og forhåbentlig også i fuld overensstemmelse med et flertal i det danske folketing.

(Kort bemærkning).

Erhard Jakobsen (CD):

Jeg beder om tingets overbærenhed, men det er for at spare et svar i anden omgang. Jeg blev direkte spurgt om mit syn på de sortes stilling i Sydafrika. Det mente jeg i og for sig jeg havde sagt i første omgang, men jeg skal gerne gentage det. Jeg vil ikke bygge på folk, der sidder i London og taler om, hvad de mener der foregår i Sydafrika, men jeg vil tale efter samtaler med nogle af de sorte ledere, som befinder sig i Sydafrika, herunder Buthulezi, men også et par andre, som repræsenterer en 2-3 millioner sorte hver for sig. Disse mennesker er absolut ikke tilfredse

med reformen – det er klart, for de er ikke med i den – men de er tilfredse med, at på en lang række punkter, ikke mindst i det lokale liv, som interesserer dem mest, har de fået stigende indflydelse, og derfor ønsker de ingen vold og ingen terror, men de ønsker netop praktisk arbejde.

Det, jeg ville have frem, var, at i hvert fald er de sorte i Sydafrika langt bedre stillet politisk – foruden økonomisk – end de sorte, der er i opposition i andre afrikanske stater. De, der tilhører en anden stamme end regeringen, er ilde stillet i en lang række afrikanske stater – for slet ikke at tale om de hvide i de østeuropæiske stater, som jo er helt anderledes ringe stillet, sådan som jeg fremholdt det i første omgang.

Lige en korrektion. Sydafrikas økonomi er aldeles ikke klemt og trykket. Handelsbalancen er vendt igen. Jeg har en lumsk mistanke om, at det er Sovjetunionen, der redder. Det er vistnok en diamantaftale mellem Sovjetunionen og Sydafrika, som nu igen får et af Sydafrikas hovedprodukter op i pris. Men det kan man så takke Sovjetunionen for. Det kan man ikke skælde det danske folketing ud for.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Der er stadig for megen uro i salen.

Kelm-Hansen (S):

Jeg skal først takke det radikale venstre og socialistisk folkeparti og VS for tilslutningen til vores dagsorden.

Jeg vil også takke for tilsagnet om, at justitsministeren i retsudvalget vil redegøre for efterforskningssagen omkring Trigon.

Til hr. Ole Bernt Henriksen vil jeg sige, at han skal såmænd ikke være så bekymret for, om jeg hører til på venstrefløj eller ej. Hr. Ole Bernt Henriksen er jo en meget vidende og en meget belæst politiker, og han vil derfor vide, når han læser sin politiske historie, at stort set al fornyelse i dette land er kommet fra venstre side i denne sal. Så dér befinder jeg mig meget godt.

Hr. Ole Bernt Henriksen var bekymret for, at vi skulle komme til at mangle kul, hvis dagsordenen blev vedtaget. Dertil er der kun at sige, at da Polen faldt ud, viste det sig jo, at der alligevel var mulighed for at finde kul andre steder, og med den afviklingsperiode,